

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

21.02.2025

г.Мензелинск

КАРАР

№ 78

**«2025 — 2029 елларга Минзэлә муниципаль районы
халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту»
муниципаль программасын раслау турында**

1. «2025 — 2029 елларга Минзэлә муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасын расларга (Кушымта).

2. «2020-2024 елларга Минзэлә муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту турында» Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитетының 14.07.2020 ел №636 карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Бикеева Нәля Габдулловнага йөктәргә.

Житәкче

М.Р. Кәримов

Кушымта №1 Татарстан
Республикасы Минзәлә
муниципаль районы Башкарма
комитеты карарына
« 78 » 21.02 2025 ел

Муниципаль программа
«2025 — 2029 елларга Минзәлә муниципаль районы
халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту»

Программа паспорты

Муниципаль программаның исеме	«2025 — 2029 елларга Минзәлә муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту»
Программаны төп эшләүче	Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты
Жаваплы башкаручылар	Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты «Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ «Минзәлә муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ «Минзәлә муниципаль районы мәдәният бүлеге»МКУ
Программаның максаты һәм бурычлары	Максатлар: Тормыш дәрәжәсен тотрыклы күтәрү, сәламәтлек саклауны үстерү, халыкны деалкоголизацияләү һәм денаркотизацияләү, хезмәтне саклау һәм социаль ярдәм чараларын камилләштерү буенча эзлекле сәясәт үткәрү чаралары ярдәмендә халыкның үлү очраklarын киметү. Халыкта, кече яшьтән башлап, заманча кирәкле шартлар тудыру һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау юлы белән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә ихтыяж формалаштыру. Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны да кертәп, гражданнарны

	сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру. 2029 елга әйдәп баручы сәламәт яшәү рәвешендәге гражданнар өлешен арттыруны, халыкны йогышлы булмаган һәм йогышлы авырулар таралуны киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар белән колачлауны тәмин итү. Гражданнарны жәмәгать сәламәтлеге программаларын, мәгълүмат-коммуникация кампанияләрен кертү юлы белән явызлыкны алып баруга мотивлаштыру, гражданнарны һәм коммерциягә карамаган оешмаларны жәмәгать сәламәтлеген ныгыту чараларына жәлеп итү. Бурычлар: 1. Йогышлы булмаган һәм йогышлы авыруларны профилактикалау, халыкның сәламәт яшәү рәвешенә ихтыяжын булдыру һәм алып бару өчен шартлар тудыруда ведомствоара хезмәттәшлек механизмын үстерү. 2. Шәһәр халкының сәламәтлегенә йогынты ясый торган үз-үзеңне тотышына һәм башка хәвеф-хәтәр факторларына мониторинг үткәру. 3. Гражданнарга түләүсез медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләре территориаль программасы нигезендә Минзәлә муниципаль районы халкына комплекслы профилактик хезмәтләр (предприятиеләргә чыгучыларны да кертеп) үткәру.
Муниципаль программаны гамәлгә ашыру вакыты	2025-2029 еллар

Муниципаль программаның мөһим индикаторлары һәм күрсәткечләре	- 16-59 яшьлек ир-атларның үлем очрақлары (100 мең кешегә)*; - 16-54 яшьлек хатын-кызларның үлем очрақлары (100 мең кешегә)* - сәламәт яшәү рәвеше мәсьәләләре буенча медицина оешмаларына мөрәжәгать итү (меңләгән кеше)* - хезмәткә сәләтле яшәтән өлкәнрәк халыкның үлүчеләр саны кимүе (тиешле яшәтәге 1000 кешегә)* , - Минзәлә муниципаль районында яшәүчеләрнең гомуми саныннан йогышлы булмаган һәм йогышлы авырулар таралуны киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар белән колачланган халык өлеше; - сәламәт яшәү рәвеше алып баручы халыкның Минзәлә муниципаль районында яшәүчеләрнең гомуми саныннан өлеше; - гражданнарга түләүсез медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләре территориаль программасы нигезендә комплекслы профилактик хезмәт күрсәткән халык өлеше; муниципаль программа эшчәнлегендә кысаларында үзара хезмәттәшлек итүче муниципаль һәм ижтимагый оешмалар саны; - өстәмә күрсәткечләр (кирәк булганда).
Күләме һәм муниципаль программада билгеләнгән чараларны финанслау чыганақлары	Программаны финанслау күләме Минзәлә муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән 338 мең сум тәшкил итә Искәрмә: финанслау күләмнәре фаразланган характерда һәм район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамэлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре 16 - 59 яшьлек ир-атлар үлемен 100 мең кешегә 735,4 кә кадәр киметү;

- 16 - 54 яшьлек хатын - кызларның үлү очраklarын 100 мең кешегә 171,4 кә кадәр киметү; - йогышлы булмаган һәм йогышлы авырулар таралуны киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар белән колачланган халык өлешен шәһәрдә (районда) яшәүчеләрнең гомуми саныннан 2030 елга 7094 кә кадәр арттыру; - сәламәт яшәү рәвеше алып баручы халык өлешен шәһәр (районда) яшәүчеләрнең гомуми саныннан арттыру, 2029 елга 60% ка кадәр;
- комплекслы профилактик хезмәт алган халык өлешен шәһәр (район) халкының гомуми саныннан 28 гә кадәр арттыру%
- социаль компетенция, тормыш күнекмәләре, үз-үзенне жиңеп чыгу стрессы, сәламәт яшәү рәвеше алып баруға юнәлдерелгән кыйммәтләр системасы формалаштыру.

1. Программаны гамэлгә ашыру өлкәсенә Характеристика, күрсәтелгән өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аны үстерү фаразы

Минзәлә муниципаль районында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруга, йогышлы булмаган авыруларга һәм аларның үсешенә куркыныч факторларга каршы көрәшкә юнәлдерелгән чаралар комплексы гамэлгә ашырыла.

Сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру мәсьәләләре районның ведомствоара комиссияләре-наркотикларга каршы комиссия, Хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия, балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе, ВИЧ-инфекция таралуга каршы тору буенча ведомствоара комиссия утырышларында карала.

Ел саен районда төрле яшьтәге һәм социаль төркемнәрдәге 4 900 дән артык кеше катнашында 140 тан артык пропаганда чарасы (акцияләр, «түгәрәк өстәлләр», тематик дискотекалар, ачык дәресләр һ.б.) үткәрелә.

Хроник йогышлы булмаган авыруларга (ХНИЗ) каршы көрәшкә багышланган тематик чаралар кысаларында массакуләм мәгълүмати-пропаганда чараларын үткәрү технологияләре эшләнгән.

Соңгы биш елда массакуләм чаралар үткәргәндә волонтерлар катнашында флеш-моблар, тренинглар, акцияләр кулланыла башлады.

Балигь булмаганнарның гомерен һәм сәламәтлеген саклау:

Балигъ булмаганнарның гомерен һәм сәламәтлеген саклау өлкәсендә ел саен яшьләрнең репродуктив сәламәтлеген саклау максатында балигъ булмаганнарга профилактик тикшерү кысаларында табиб – акушер-гинеколог, табиб-уролог тарафыннан яшүсмерләргә тикшерү үткәрелә. 2024 елда гинеколог тарафыннан – 358 кеше, уролог тарафыннан - 452 кеше, барлығы 810 кеше каралган.

2024 елда балигъ булмаганнарны профилактик тикшерү 4792 кешегә үткәрелде.

Мәктәп һәм махсус урта уку йортларында укучылар өчен расланган график буенча җенси тәрбия һәм репродуктив сәламәтлекне саклау мәсьәләләре буенча төркемле һәм индивидуаль дәресләр үткәрелә.

Класс сәгатьләре кысаларында мәгариф учреждениеләрендә югары сыйныф укучылары, урта махсус уку йортлары студентлары арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауга, алкоголизмны, наркоманияне һәм тәмәке тартуны профилактикалауга юнәлдерелгән уку семинарлары үткәрелә.

Барлык мәгариф учреждениеләрендә (УББ) мәктәп укучылары һәм ата-аналар өчен сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга багышланган күрсәтмә мәгълүмат белән «Сәламәтлек почмаклары» булдырылды.

«Минзәлә» район газетасы белән хезмәттәшлектә, шулай ук интернет-технологияләр (VK социаль челтәрләре, Одноклассники һәм Telegram) ярдәмендә актив мәгълүмати кампания алып барыла.

Өлкәннәрнең тормышын һәм сәламәтлеген саклау:

«Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУда төрле юнәлештәге 6 «пациентлар сәламәтлеге мәктәбе» эше оештырылган, анда ел саен 210 кеше эшли.

Ел саен Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы билгеләгән тәртиптә халыкка диспансеризация һәм профилактик медицина тикшерүе үткәрелә, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә онкоскрининглар гамәлгә ашырыла.

2024 елда үткәннәрнең саны:

- өлкәннәрне диспансерлаштыру-9019 кеше;
- профилактик медицина тикшерүе-2058 кеше;
- авырудан соң тирәнтен диспансерлаштыру (Covid-19) – 1239 кеше.

Ерак торак пунктларда яшәүчеләр өчен профилактик чараларның үтемлелеген арттыру һәм диспансерлаштыру максатларында ел саен мобиль медицина комплексы эшли.

Мобиль медицина комплексиннан тыш, Минзэлэ муниципаль районының фельдшер-акушерлык пунктларына атна саен «Минзэлэ үзек район хастаханәсе» ДАССУ табиблар бригадалары чыга.

Хроник йогышлы булмаган авырулары булган пациентларны диспансер күзәтүе буенча актив эш алып барыла.

1.1.1. Медицина профилактикасы чараларын гамәлгә ашыручы учреждениеләр инфраструктурасы.

Дәүләт сәламәтлек саклау учреждениеләренең саны – 1, ФАПларның саны – 39.

1.1.2. Медицина профилактикасы хезмәтенең кадрлар белән тәмин ителешенә анализ:

«Минзэлэ үзек район хастаханәсе " ДАССУда үзек район хастаханәсе структурасында өлкәннәр өчен медицина профилактикасы кабинеты оештырылган. Штатта йогышлы булмаган авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча квалификация күтәрүнең өстәмә һөнәри программалары буенча укыган бер шәфкать туташы эшли.

1.2. Нәтижә.

Минзэлэ муниципаль районында яшәүчеләр арасында йогышлы булмаган авырулар, шул исәптән үлемнең төп сәбәпләре — кан әйләнеше системасы авырулары, сулыш органнары авырулары, ашкайнату органнары авырулары һәм тышкы сәбәпләр барлыкка килү куркынычы факторларының югары дәрәжәдә таралуы билгеләнә.

Гражданнарның үз сәламәтлеген саклау өчен мотивациясе һәм җаваплылыгы житәрлек түгел. Сәбәпләрен берсе-район халкының сәламәтлек мәсьәләләре буенча житәрлек мәгълүматлы булмавы. Шуңа бәйле рәвештә халыкның явызлыктарга бирелгәнлеген арттыру, куркыныч факторларын иртә ачыклау, шулай ук авыруларны иртә диагностикалау һәм дөвәләу чаралары кирәк.

Сәламәт яшәү рәвеше культурасы һәм авыруларны профилактикалау өлкәсендә үзгәртеп коруларсыз халыкның үлү һәм авырулар күрсәткечләрен тамырдан үзгәртүгә ирешеп булмагачак.

Гражданнарда, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләрдә, сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруга гражданнарның сәламәтлекләре өчен куркыныч факторлар турында хәбәрдарлыгын арттыруга, сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивация булдыруга юнәлдерелгән чаралар сизелерлек ярдәм күрсәтергә тиеш.

Сәламәт яшәү рәвеше тәмәке һәм наркотиклар кулланудан, алкогольне чиктән тыш күп кулланудан баш тартуны, шулай ук симерүне булдырмый торган рациональ туклануны һәм физик активлыкның житәрлек дәрәжәдә булуын күздә тоту.

Сәламәтлек өчен хәвеф-хәтәр факторлары турында халыкка актив мәгълүмат бирү һәм сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивация формалаштыру барлык массакүләм мәгълүмат чаралары аша («Интернет» челтәре, яшьләре, женесләре, белеме, социаль статусы буенча төрле булган халык төркемнәренең үзенчәлекләрен исәпкә алып матбугат басмалары) гамәлгә ашырылырга тиеш.

Гражданнарға һәм медицина белгечләренә сәламәт яшәү рәвеше , шул исәптән сәламәт туклану проблемалары буенча өзлексез белем бирү системасын формалаштыру зарурлыгы бар.

Хәзерге вакытта балаларда, яшүсмерләрдә, яшьләрдә һәм студентларда сәламәт яшәү рәвеше формалашу аеруча мөһим, бу алар арасында тәмәке тартуның киң таралуы, шулай ук рациональ булмаган туклануны ачыклауның югары ешлыгы, артык тән авырлыгы һәм симерү, физик активлыкның түбән булуы белән аңлатыла.

Наркомания һәм алкогольизм проблемалары аерым игътибарга лаек. Халыкның, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләренң, сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивациясен арттыру процессы программаны гамәлгә ашыруга йогышлы булмаган авырулар һәм бәйлелекләр куркынычы факторлары турында халыкка мәгълүмат бирүдә катнашучы район учреждениеләрен, ижтимагый оешмаларны жәлеп итү, сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивация системасын булдыру һәм моның өчен тиешле шартлар тудыру, шулай ук барлык бу процессларны контрольдә тоту аша мониторинг үткәру.

Профилактик чаралар йөрәк-кан тамырлары һәм онкология авыруларына каршы көрәштә, барыннан да элек, хезмәт яшендәге гражданнар арасында төп булырга тиеш. Иң мөһим ресурсларның берсе — мәгълүмати кампанияләр уздыру.

Максат ярдәмче программасын гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары:

Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны да көртеп, гражданнарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру. Сәламәт туклануны (шул исәптән микронутриент житешсезлекне бетерүне, тоз һәм шикәр куллануны киметүне), тәмәке төтененнән яклауны, алкоголь куллануны, шулай ук самогон кайнатуны киметүне, гражданнарны сәламәт туклану юлы белән сәламәт яшәү рәвеше алып баруга этәрүне көртеп, гражданнарға сәламәт яшәү рәвеше алып баруга ярдәм итә торган мохит булдыру исәбенә 2029 елга сәламәт яшәү рәвеше алып баручы гражданнарның өлешен арттыруны тәэмин итү жәмәгать сәламәтлеге программаларын, мәгълүмат-коммуникация кампанияләрен көртү, гражданнарны һәм коммерциягә карамаган оешмаларны жәмәгать сәламәтлеген ныгыту чараларына жәлеп итү, сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә көртү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

-сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны да көртеп, гражданнарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру.

- муниципаль районда жәмәгать сәламәтлеге программасын гамәлгә көртү;

- сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә көртү.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары:

Программа бер этапта тормышка ашырыла: 2025 — 2029 еллар.

Ярдәмче программаның төп чараларына характеристика:

- муниципаль районда жәмәгать сәламәтлеге программасын гамәлгә кертү;
- "2025 — 2029 елларга Минзәлә муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасын эшләү һәм гамәлгә кертү;
- гражданның мәгълүмати-коммуникация кампанияләре уздыру юлы белән сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивацияләү; халыкның сәламәтлеген саклау мәсьәләләре буенча ведомствоара комиссияләр эшен оештыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру, жәмәгать тәртибен тәэмин итү; укучыларга профилактик медицина тикшерүе уздыру, хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле гражданның наркотикларны медицинадан тыш куллануга юл куючы затларны ачыклау предметына тестлар үткәрү һәм аларны оештыру; чаралар һәм психотроп матдәләр;—
- алкогольле һәм спиртлы продукция сатуга бәйлә хокук бозуларны ачыклау һәм булдырмау буенча профилактик чаралар үткәрү;
- «Әйләнә-тирәдәге тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке куллану нәтижәләреннән гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге №15 Федераль законны гамәлгә ашыру буенча, шул исәптән тәмәке продукциясен сатуга бәйлә хокук бозуларны ачыклау һәм булдырмау буенча профилактик чаралар үткәрү; сәламәт яшәү рәвешен булдыру, халыкның алкогольләшүен һәм наркотиклашуын профилактикалау, зарарлы тәмәке тарту мәсьәләләре буенча медицина хезмәткәрләре өчен тематик камилләштерү циклын, мөгариф, мәдәният учреждениеләре, яшьләр оешмалары, социаль яклау учреждениеләре һәм хокук саклау органнары хезмәткәрләре өчен ведомствоара семинар-киңәшмәләр оештыру һәм үткәрү..

п/п	Чараларның атамасы	Башкару вакыты	Финанслау чыганақлары, мең сум.			Башкаручылар
			Муниципаль бюджет	Бюджеттан тыш чыганақ	Барлығы	
1	2	3.	4	5	6	7
1.Сәламәт яшәу рәвешен булдыру чараларын оештыру						
1.1.	Сәламәт тормыш мәсьәләләре буенча федераль һәм республика норматив хокукый актларын һәм методик документларны кертү.	2025- 2029				Башкарма комитет, «Минзәлә үзәк район хастаханәсе»ДАССУ,
1.2.	Муниципаль районда алкоголь продукциясен, сыраны, тәмәкене чиктән тыш куллануны профилактикалау һәм халык арасында сәламәт яшәу рәвешен формалаштыру буенча ведомствоара эшче төркем эшчәнлеген оештыру.	2025- 2029				Район башкарма комитеты, «Минзәлә үзәк район хастаханәсе»ДАССУ, территориаль бүлек Дәүләт алкоголь инспекциясе, «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
1.3.	Халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен гражданнарны сәламәт яшәу рәвешенә, сәламәт туклануны, хәрәкәт активлыгын һәм зарарлы гадәتلәрдән баш тартуны да кертәп, мотивацияләүгә юнәлдерелгән мәгълүмати коммуникацион кампанияләр оештыру.	2025- 2029				"Татмедия" акционерлык жәмгыяте филиалы ИРЦ «Минзәлә», «Минзәлә үзәк район хастаханәсе»ДАССУ, «Минзәлә үзәк район хастаханәсе",

					«Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге»МКУ, МКУ "Мәгариф бүлеге" "Мәдәният бүлеге"МКУ
1.3.1	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, шул исәптән сәламәт туклану һәм физик активлык мәсьәләләре буенча халык өчен басма продукцияне (плакатлар, белешмәләр, листовкалар, буклетлар, флаерлар) тиражлау һәм тарату.	2025-2029			«Минзәлә үзәк район хастаханәсе»ДАССУ, «Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге»МКУ,
1.3.2	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча социаль реклама биналары эчендәге мәгълүмат таблоларына трансляция.	2025-2029			«Минзәлә үзәк район хастаханәсе»ДАССУ,
1.4.	Массакуләм тематик профилактик акцияләр уздыру, шул исәптән бөтендөнья сәламәтлек саклау оешмасы раслаган халыкара һәм бөтендөнья даталарын исәпкә алып.	2025-2029			«Минзәлә үзәк район хастаханәсе»ДАССУ, «Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге»МКУ, "Мәгариф бүлеге"МКУ
1.5.	Сәламәт яшәү рәвеше буенча иң яхшы практикаларга мәгариф оешмалары, башка оешмалар һәм предприятиеләр арасында конкурслар смотрларын оештыру һәм үткәрү	2025-2029			Башкарма комитет МКУ "Яшьләр һәм спорт бүлеге"
1.6.	Укучыларның сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән профилактика программаларын кертү	2025-2029			МКУ "Мәгариф бүлеге" МКУ«Яшьләр эшләрә һәм спорт

						бүлөгө»
1.7.	Укучыларның каникуллар буенча сәламәтлөндөрү ялын оештыру	2025-2029				МКУ "Мәгариф бүлөгө" "Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлөгө" МКУ, «Мәдәният бүлөгө " МКУ
1.8.	Белем бирү оешмалары укучылары арасында спартакиада оештыру һәм уздыру	2025-2029	50,00		50,00	"Мәгариф бүлөгө" МКУ, "Яшьләр һәм спорт бүлөгө" МКУ
1.9.	Сәламәтлек көннәрен оештыру	2025-2029				"Мәгариф бүлөгө" МКУ, "Яшьләр һәм спорт бүлөгө" МКУ
1.10.	Семинар үткөрү: "Заманча технологияләрне гамәлгә ашыру ОУ һәм гаилә шартларында саклык сәламәтлөгө"	2025 октябрь	3,00		3,00	"Мәгариф бүлөгө" МКУ, "Минзәлә үзәк район хастаханәсе" ДАССУ
1.11.	Сәламәт яшәү рәвешә өчен республика акцияләрендә, "SaMoСоятельные дети" проектында катнашу	2025-2029				МКУ "Мәгариф бүлөгө"
1.12.	Акцияләрдә катнашу: "Без наркотикларга каршы" "Без сәламәт яшәү рәвешен сайлайбыз"	2025-2029				«Минзәлә үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, «Минзәлә үзәк район хастаханәсе»,

						«Мәгариф бүлеге»МКУ, МКУ«Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге» "Мәдәният бүлеге"МКУ
1.13	«Милләт кроссы» бөтенроссия йөгерү көне, «Тормышка 10000-адым» Бөтенроссия акциясе, «Татарстан чаңгы юлы»спорт-массакуләм чараларын үткәру	2025- 2029				МКУ«Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге»
2. Хезмәт коллективларында, учреждениеләрендә (оешмаларында)сәламәт яшәу рәвешә өчен хәрәкәт формалаштыру жәмәгәт берләшмәләре катнашында						
2.1.	Хезмәткәрләренң сәламәтлеген ныгытунын корпоратив программаларын кертү, сәламәт яшәу рәвешен формалаштыру, шул исәптән тәмәке тартудан, алкогольлә эчемлекләренә чиктән тыш күп кулланудан баш тарту, сәламәт туклануга күчү чараларын да кертәп.	2025- 2029				Жирлә үзидәрә органнары
2.2.	Предприятиеләрдә һәм оешмаларда житештерү гимнастикасын кертү	2025- 2029				Жирлә үзидәрә органнары
3. Алкоголь продукциясен чиктән тыш куллану масштабларын киметү һәм алкогольизмны профилактикалау чаралары.						
3.1.	Алкоголь продукциясен чиктән тыш куллануны киметү мәсьәләләре буенча социаль өлкә, мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вәкилләре, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләре, ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар, дини конфессияләр белән үзара хезмәттәшлек һәм хезмәттәшлек	2025- 2029				Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты,"Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ

3.2.	Бөтендөнъя аеклык һәм алкогольизмга каршы көрөш көненә багышланган акцияләр уздыру				"Минзэлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ МКУ«Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә» "Мәдәният бүлегә"МКУ
3.3.	Бөтендөнъя СПИДка каршы көрөш көненә багышланган акцияләр уздыру				"Минзэлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ "Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә" МКУ,"Мәгариф бүлегә " МКУ "Мәдәният бүлегә"МКУ
4. "Әйләнә-тирәдәгә тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке куллану нәтижәләреннән гражданнарның сәламәтлеген саклау турында " 23.02.2013 № 15-ФЗ Федераль закон таләпләрен үтәү					
4.1.	Тәмәке куллануны киметү мәсьәләләре буенча социаль өлкә, мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вәкилләре, авыл хужалыгы предприяттиеләре житәкчеләре, ижтимагый һәм социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар, дини конфессияләр белән үзара хезмәттәшлек итү.	2025-2029			Башкарма комитет Минзэлә муниципаль районының "Минзэлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ, «Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлегә» МКУ, «Мәгариф бүлегә»МКУ, "Мәдәният бүлегә"МКУ
4.2.	Социаль челтәрләрдә ПАВ куллануны	2025-			"Минзэлә үзәк район

	профилактикалауга һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән мәғлүмәти пространство оештыру (мәғлүмәти материаллар, яңалыklar чаралары, видеороликлар урнаштыру һ. б.)	2029				хастаханәсе " ДАССУ «Яшьләp эшләpе һәм спорт бүлeгe»МКУ
4.3.	Тәмәкене актив һәм пассив куллануның, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләpне медицинага карамаган куллануның зыяны, алкогольне чиктән тыш куллану һәм аларны жинү ысуллары турында яшьләpгә хәбәрдарлыкны арттыру	2025-2029				"Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ "Яшьләp эшләpе һәм спорт бүлeгe" МКУ,"Мәгариф бүлeгe " МКУ "Мәдәният бүлeгe"МКУ
4.4.	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, тәмәке куллануны, наркотик, психотроп чаралар һәм алкоголь куллануны профилактикалауга юнәлдерелгән мәғлүмәти кампанияләp үткәрү	2025-2029				"Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ "Яшьләp эшләpе һәм спорт бүлeгe" МКУ,"Мәгариф бүлeгe " МКУ "Мәдәният бүлeгe"МКУ
4.5.	Бөтөндөнья СПИДка каршы көрәш көнөнә багышланган акцияләp уздыру Халыкара тәмәке тартудан баш тарту көнөнә	2025-2029				"Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ "Яшьләp эшләpе һәм спорт бүлeгe" МКУ,"Мәгариф бүлeгe " МКУ "Мәдәният бүлeгe"МКУ
4.6.	Халыкара наркотик чараларны явызларча	2025-				"Минзәлә үзәк район

	куллануга һәм аларның законсыз эйләнешенә каршы көрәш көненә багышланган акцияләр үткәрү	2029				хастаханәсе " ДАССУ, "Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге" МКУ,"Мәгариф бүлеге " МКУ "Мәдәният бүлеге"МКУ
4.7.	Халыкара һәм Бөтендөнья сәламәтлек көннәренә багышланган профилактик чаралар үткәрү	2025- 2029				"Минзәлә үзәк район хастаханәсе " ДАССУ "Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге" МКУ,"Мәгариф бүлеге " МКУ "Мәдәният бүлеге"МКУ
4.8.	Балаларның һәм яшүсмерләрнең тәмәке тартуның һәм алкоголь куллануның, шулай ук рациональ булмаган туклануның һәм түбән физик активлыкның зыяны турында хәбәрдарлык дәрәжәсен арттыру.	2025- 2029				"Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге" МКУ,"Мәгариф бүлеге " МКУ
4.9.	Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру максатында өлкән сыйныф укучылары, студентлар һәм белем бирү оешмаларында укучылар арасынан волонтер отрядларын эзерләү	2025- 2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
4.10.	Яшьләрнең сәламәт яшәү рәвешенә тугрылыгын формалаштыруга юнәлдерелгән профилактик чаралар уздыру буенча волонтерлык хәрәкәтләре катнашында					«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ

	муниципаль планы гамэлгэ ашыру				
4.11.	Авыр тормыш хэлэндэ калган балаларның һәм яшүсмерләрнең ялын һәм сәламәтләнүен тәмин итү	2025-2029			"Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге" МКУ, "Мәгариф бүлеге" МКУ
4.12.	Тәмәке продукциясен, ПАВ һәм алкоголь куллануны киметү буенча профилактик чаралар уздыру кирәклегә мәсьәләләре буенча мәгълүмати — коммуникатив чаралар (түгәрәк өстәлләр, форцияләр, форумнар, конференцияләр, шул исәптән интерактив режимда) үткәрү	2025-2029			«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ
4.13.	Социаль челтәрләрдә айлык мәгълүмат басмалары. физик активлыкны арттыруга, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга, ПАВ куллануны киметүгә юнәлдерелгән челтәрләрдә.	2025-2029			«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ
4.14.	Студент яшьләре студентларның көндәлек тормышына физкультура һәм спортны кертүгә ярдәм итә торган район массакуләм спорт чараларында катнашу өчен жәлеп итү	2025-2029			МКУ «Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»
5. Массакүләм физик культураны үстерү чаралары					
5.1.	Эшләүчеләр, хезмәткәрләр һәм яшьләр арасында яшәү урыны буенча төрле яшьтәге халыкның киң катнашында физкультура - савыктыру һәм спорт-массакүләм чаралар үткәрү (спорт ярышлары, спорт эстафеталары)	2025-2029			«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге» МКУ

5.2.	Мәктәп укучылары, студентлар һәм яшьләр арасында спартакиадалар, фестивальләр һәм спорт бәйрәмнәре уздыру	2025-2029	25000		40000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ «Мәгариф бүлеге» МКУ, ССУЗлар
5.3.	Балалар һәм яшүсмерләрнең яшәу урыны буенча спорт чаралары үткәрү	2025-2029	50000		50000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.4.	Клублар призларына ярышлар үткәрү	2025-2029		30000	30000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.5.	Жыелма командаларны республика ярышларында эзерләү һәм катнашу	2025-2029	100000		100000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.6.	Спорт төрләре буенча район ярышлары, беренчелекләр, турнирлар үткәрү	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.7.	Район бәйрәмнәрендә массакүләм спорт төрләре буенча традицион ярышлар үткәрү	2025-2029	25000		25000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.8.	Студент яшьләрен студентларның көндәлек тормышына физкультура һәм спортны кертүгә ярдәм итә торган спорт-массакүләм чараларда катнашу өчен жәлеп итү	2025-2029	35000		35000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ, ССУЗлар
5.9.	Барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләрдә һәм оешмаларда спорт-массакүләм эшне оештыру	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге " МКУ, учреждениеләр, предприятиеләр, оешмалар

5.10.	Хезмэт коллективлары арасында спартакиадалар, фестивальләр һәм сәламәтлек бәйрәмнәре уздыру	2025-2029	30000	40000	70000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге " МКУ, учреждениеләр, предприятиеләр, оешмалар
5.11.	Инвалидлар арасында физкультура-савыктыру һәм спорт эшен оештыру	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.12.	Инвалидлар өчен ярышлар, спорт фестивальләре үткәрү	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.13.	ГТО Бөтенроссия физкультура-спорт комплексын гамәлгә ашыру эшен оештыру	2025-2029	20000		2000	«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.14.	Бозда массакүләм шууларга күбрәк халыкны жәлеп итү	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.15.	Бозда физик культура дәресләре үткәрү, тимераякта шуу техникасына өйрәтү	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.16.	2012, 2011, 2009, 2008, 2007 елгы яшүсмерләр арасында хоккей буенча турнирлар үткәрү	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.17.	5-15 яшьлекләр өчен тимераякта фигуралы шуу буенча ачык беренчелекләр уздыру	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.18.	Район халкы өчен «Итекле хоккей " уеннарын оештыру һәм үткәрү	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ

5.19.	2011-2005 елгы яшүсмерләр арасында хоккей буенча Татарстан Республикасы Беренчелегендә катнашу	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.20.	Инвалид балалар арасында бозда эстафета оештыру һәм уздыру	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.21.	Гер спорты буенча «Жиңүгә омтылыш»район турниры	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.22.	«Лыжня России»район массакүләм ярышлары	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.23.	Өстәл теннисы буенча традицион турнир	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.24.	Инвалид балалар арасында эстафеталар оештыру һәм уздыру	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.25.	Ачык балалар чаңгы марафоны	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.26.	Егетләр һәм кызлар арасында мини-футбол буенча ачык турнир	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ
5.27.	Балалар командалары арасында футбол буенча Турнир	2025-2029				«Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге»МКУ